Dinsdag 12 Februari 1946 — DAGBLAD — 63ste Jaargang No. 4734

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit dagblad verschijnt dagelijks, behalve 's Zondags; abonnementsprijs Bonaire en Curaçao 2 gld.; Aruba 2,50 gld.; Bovenwinden, Suriname 2,50 gld.; en het buitenland 3 gld.

Hoofdredacteur: Dr. Joh. Hartog telef. 1858; Postbus 80, Willemstad. Redactie-adres Consciëntiesteeg 27,

Uitgeefster en Administratie: Paulus-drukkerij, Consciëntiesteeg 29, telefoon 1550; Postbus 80, Willemstad N.W.I. Voor Aruba: J. E. Croes, Postbus 14, Oranjestad; tel. 38.

De Regeringsverklaring:

DE WERELD IN AFWACHTENDE HOUDING.

Van Indië nog geen commentaar.

Nieuwe stakingspolitiek van Truman verwacht.

DE VEILIGHEIDSRAAD OVER INDIË.

Dimitri Manuilsky van de Sovjet Oekraïne deelde aan de Veiligheidsraad mede, dat hij handelend moet optreden om de vrede in Nederlands Oost Indië te herstellen omdat de toestand anders een voorspel zou kunnen zijn van een grote oorlog zoals de burgeroorlog in Spanje dat was.

Manuilsky voerde argumenten aan tegen de verklaring van Van Kleffens, dat de Raad geen recht had om maatregelen te nemen omdat de toestand in Indië binnen de rechtsbevoegdheid van de Nederlandse regering valt.

Hij zeide, dat de Volkenbond zich voor een gelijksoortig probleem gesteld zag in verband met een voorgestelde interventie in Spanje. De Volkenbond besliste, dat dat een binnenlandse aangelegenheid was welke hem niet aanging en twee jaar later was de wereld gewikkeld in een verschrikkelijke oorlog.

Manuilsky stelde toen een resolutie voor waarin hij vroeg dat de Raad zou verklaren, dat de Britse troepen in Indonesië tegen de Indonesische volksbeweging werden gebruikt en dat ook Japanse troepen werden gebruikt; voorts, dat een commissie zou moeten worden gezonden, bestaande uit vertegenwoordigers van de Verenigde Staten, Rusland, Groot Britannië, China en Nederland om de zaken te regelen. Voorzitter Makin vroeg toen of de Oekraïne het recht had een formeel voorstel te doen aangezien het geen lid is van de Veiligheidsraad. Hierop ontspon zich een langdurig debat over de te volgen procedure.

Stettinius van de Verenigde Staten verklaarde zich toen tegen de zending van een commissie van onderzoek omdat daardoor de Nederlandse pogingen om vrede te vestigen op de eilanden zouden worden belemmerd. Stettinius zeide te geloven, dat Rusland en de Oekraïne niet voldoende bewijzen hadden aangevoerd om de „constructieve doeleinden" aan te tonen, welke het onderzoek zou hebben. Hij zeide, dat het geschikter zou zijn indien de Raad de hoop tot uiting zou brengen dat de overgavebepalingen van de Japanners in Indië snel ten uitvoer zouden worden gebracht.

Er deed zich een splitsing voor toen Wellington Koo van China zeide, dat zijn regering geen bezwaar heeft tegen het voorstel. Hij dacht dat een onderzoek van nut zou zijn. China stelde zich alzo aan de zijde van Rusland. De zitting werd verdaagd tot Dinsdag om nog meer sprekers te horen (Londen, (AP) 11.2).

VAN MOOK OP INSPECTIE.

Dr. H. J. van Mook bracht de Maandag door met het brengen van bezoeken per jeep aan de kampen, hospitalen en huisvestingen van geïnterneerden in de buurt van Buitenzorg. Zes weken geleden zou een dergelijk bezoek aan het binnenland met zelfmoord gelijk gestaan hebben. Tijdens de tocht, waarbij men door Britse troepen bewaakt werd, deden zich geen incidenten voor (Aneta).

STAP VOOR STAP.

Men verwacht dat Van Mook, Sjahrir en Clark Kerr Dinsdag of Woensdag weer zullen samenkomen, teneinde het plan te bespreken. Hadji Agous Salim wees erop dat de nationalistische leiders genegen zijn op basis van het plan te onderhandelen, maar meende, dat in de loop van de besprekingen er veranderingen voorgesteld zouden kunnen worden, die er in werkelijkheid een geheel ander plan van zouden kunnen maken.

Het republikeinse cabinet besloot Zondag om de besprekingen voort te zetten, maar wel eerst de reactie uit de binnenlanden van Java af te wachten. Salim zeide dat Soekarno en andere autoriteiten het plan nog niet gezien hadden. Hij zeide: „Wij doen ons best om te zorgen, dat de besprekingen niet op een mislukking uitlopen. Zouden zij toch mislukken, dan ligt de schuld niet bij ons. Indien maar niemand zich driftig maakt, kunnen de besprekingen voortgezet worden."

Noch het in de Engelse taal verschijnende blad „Independent" noch het extremistische „Rajat", had enig commentaar, maar „Independent" bracht de volledige text en „Rajat" een uitvoerig overzicht.

Salim zeide tegen den Aneta-correspondent, dat hij bij geruchte vernomen had dat Nederlandse ambtenaren Maandagmorgen hun kantoren demonstratief verlaten hadden uit protest tegen de vèrstrekkende voorstellen, maar bij onderzoek bleek dit niet waar te zijn.

Een groot aantal der Nederlandse onderdanen, die zich te Batavia bevindt, steunt de voorstellen en beschouwt ze als een edelmoedige basis voor besprekingen. Naar buiten was weinig merkbaar van critiek onder de Nederlanders en sommigen zeiden, dat zij hun oordeel liever wilden opschorten tot het plan een meer gedetailleerd stadium bereikt had.

Neutrale waarnemers verwachten dat de besprekingen slechts stap voor stap vooruit zullen gaan want zij zijn van oordeel, dat de politiek ervaren Indonesiërs gaarne zouden zien dat de voordelen voor hen aan het plan verbonden, nog belangrijk vergroot zullen worden. De waarnemers zeiden, dat waar het plan aan Indonesië niet onmiddellijk de vrijheid geeft, de omschrijvnig van de macht van den vertegenwoordiger van de Kroon, wel de grootste moeilijkheden zal geven. Van de andere kant is het voor de republiekeinen van groot belang, dat zo spoedig in uitzicht gesteld wordt dat de stem van Indonesië gehoord zal kunnen worden in de vergadering van de Verenigde Landen (Aneta).

NEDERLANDSE PERSCOMMENTAREN.

De Nederlandse perscommentaren op de Regeringsvoorstellen zijn gemengd. „Trouw", de „Maasbode" en de „Nieuwe Haagse Courant" verzetten zich tegen het voorstel om Indonesië na de voorberidingsperiode het recht te geven zelf te beslissen welke banden met Nederland gehandhaafd zullen blijven. „De Tijd" schrijft: „Alleen de Regering draagt de verantwoordelijkheid voor dit plan en niemand anders." (Aneta)

ALLE GEBIEDSDELEN OP GELIJKE VOET.

In een radio-rede welke Minister Johann H. A. Logemann tot het Nederlandse volk hield zeide deze, dat het uiteindelijk doel van de Nederlandse regering is, de politieke ontwikkeling van Indonesië in overeenstemming met Atlantisch Handvest en het handvest van de Verenigde Landen, nl. de rechtvaardige aanspraken van ieder volk op het recht van zelfbeschikking. Hij gaf hierbij een uiteenzetting van de Nederlandse verklaring inzake de te volgen politiek. Hij voegde er aan toe, dat de besprekingen door de meerderheid van ons volk worden goedgekeurd, en zeide voorts dat de regering van oordeel is dat de behartiging van de wederzijdse belangen het best kan plaats vinden indien Indonesië op geheel de zelfde voet als Nederland, en natuurlijk ook vertegenwoordigers van Suriname en Curaçao, tezamen hun plaatsen aan de regeringstafel zullen innemen, waar zij de nodige ervaring zullen opdoen inzake internationale aangelegenheden.

VERKLARINGEN VAN GENERAAL VON PAULUS.

Generaal von Paulus, die te Stalingrad verslagen werd doch later de voornaamste Duitse propagandist voor de radio van Moskou werd, verklaarde te Neurenberg, dat hij voor het eerst in September 1940 vernam van het plan om de Sovjet Unie aan te vallen.

Von Paulus noemde Goering, Keitel en Jodl als degenen die voornamelijk de plannen beraamden voor de „misdadige aanval" op de Sovjet Unie.

„Keitel was de belangrijkste militaire raadgever van Hitler", zeide de getuige. „Goering, als Rijksmaarschalk, was bevelhebber van de luchtmacht en gevolmachtigd voor de bewapeningsmaatregelen". Jodl was hoofd van de staf voor operaties van de Wehrmacht.

Von Paulus zeide in antwoord op de vragen die de Russische aanklager Rudenko stelde, dat de beklaagden „actieve deelnemers aan de oorlog tegen de Sovjet Unie" waren. Volgens Paulus zou Hitler hebben toegegeven, dat, indien hij de grote Russische olievelden niet kon innemen, hij de oorlog zou moeten staken.

Von Paulus schreef Hongarij's deelneming aan de oorlog tegen de Sovjet Unie toe aan de zucht om de gebieden die het verloor aan een andere nazie-satelliet elders terug te winnen.

Von Paulus bevestigde de vroegere Russische beweringen, volgens welke de Finse Generale Staf met het Duitse Hoofdcommando samenwerkte om de plannen te maken voor de invasie maanden voordat de eigenlijke aanval begon. Na 70 minuten lang in de getuigenbank gezeten te hebben om te antwoorden op de vragen van de aanklager kreeg de verdediging toestemming haar ondervraging van den getuige tot de volgende dag uit te stellen omdat de verschijning van Von Paulus een verrassing voor haar was geweest (Neurenberg, (AP) 1.2).

BETOGINGEN IN CAÏRO.

6000 Studenten, bewapend met stenen en stokken, begonnen heden met een optocht door Caïro als hernieuwing van de anti-Britse bttogingen. De politie bewaakte de Nijlbrug en wachtte er om de marcherenden te onderscheppen. De optocht begon na een studentenbijeenkomst bij de Foead-universiteit waar studentenleiders riepen: „Weg met de regeringsleiders!" Een der sprekers laakte de Egyptische regering voor — wat hij noemde — de zwakke pogingen om de verwijdering der Britse troepen en de Egyptische souvereiniteit over de Soedan te bewerkstelligen. De leiders deelden strooibiljetten rond, waarin instructies gegeven werden om het Paleis des Konings en de regeringsgebouwen te ontwijken tijdens de optocht (Caïro,

STAKING IN PITTSBURGH.

Employee's van de electrische centrales in Pittsburgh zijn hedenmorgen vroeg in staking gegaan, zodat de kans bestaat dat de electrische stroom wordt afgesloten voor bijna twee millioen mensen.

De Pittsburgh spoorwegmaatschappij, welke het voornaamste verkeerssysteem van de stad in handen heeft, maakte bekend, dat alle tramdiensten heden zijn afgelast tot na de beëindiging van de staking. De arbeiders eisen een loonsverhoging van 20% (Pittsburgh, (AP) 12.2).

HET STAKINGSBEELD IN DE V.S.

De trams en autobussen in Philadelphia liggen stil doordat 9600 employé's in staking zijn gegaan. Zij eisen een loonsverhoging van 25 dollarcenten per uur. Aangezien er slechts duizend taxi's zijn om de publieke vervoerdiensten te onderhouden voor Philadelphia's drie millioen inwoners werden noodmaatregelen getroffen om de essentiële arbeiders naar het werk te brengen. Bussen van de marine en vele privé-auto's werden in dienst gesteld.

In New York is een regeling nabij in de staking welke de havenscheepvaart lamlegde en een tekort aan brandstof veroorzaakte, aangezien de eigenaars der sleepboten en de leiders van de bond overeenkwamen om zich aan en arbitrage te onderwerpen. De leiders van de vakbond zeiden, dat het onwaarschijnlijk is, dat de stakers, die tweemaal te voren de voorstellen voor een regeling verwierpen, de arbitrage zullen afwijzen.

In Washington verwacht men de bekendmaking van een nieuwe lonen- en prijzenpolitiek, waaronder een verhoging van de metaalprijzen zodat de industrie den arbeiders de gewenste verhoging van 18½ dollarcent per uur kan geven.

Dit zou de basis vormen voor een bijlegging van de staking. Er zijn echter geen uitzichten op een onmiddellijke oplossing van de drie-maanden-oude staking in de auto-fabrieken van General Motors. De telegraafdiensten in New York worden geleidelijk aan hersteld, nu 700 employé's van Western Union terug zijn aan het werk na een staking van vijf weken. Beide partijen kwamen overeen zich aan arbitrage te onderwerpen. (New York,

DE BRITSE POLITIEK T.A.V. SPANJE.

Hector McNeil, Parlementair Ondersecretaris van Buitenlandse Zaken, deelde aan het Lagerhuis mede, dat Groot Britannië bereid is alle practische maatregelen te nemen teneinde een democratisch en republikeins regime in Spanje te herstellen. Hij deelde aan een ondervrager mede, dat de Verenigde Staten, Frankrijk en Groot Britannië in nauw contact zijn via de gebruikelijke diplomatieke kanalen en dat het eigenlijk geen zin heeft een speciale driemogendhedenconferentie te beleggen om over deze aangelegenheid te spreken.

McNeil gaf te kennen, dat de regering zeker op generlei wijze nalaat haar houding te kennen te geven.

Toen door een Conservatief gevraagd werd: „Welk recht hebben wij om ons in te laten met de binnenlandse aangelegenheden van Spanje?" antwoordde Mc Neil: „Zijner Majesteits regering laat zich daar niet mede in, doch is mede-ondertekenaar van het Handvest der Verenigde Landen" (Londen, (AP) 11.2).

WEER VRIJHEID VAN VERGADEREN.

Premier Ahmed Quavam Es Sallaneh van Iran heeft de vrijheid van vergadering voor politieke partijen hersteld (Teheran,

HET LEGER GRIJPT IN.

Het Noordamerikaanse leger in Duitsland heft bliksemsnelle overvallen gedaan in de kampen voor de ontheemden nabij Neurenberg en München, teneinde bewijsstukken in handen te krijgen en de pogingen op te breken van Polen en Joegoslaven om groepen te vormen, die de huidige regeringen van Warszawa en Beograd vijandig gezind zijn

VERANDERINGEN IN UITZICHT.

Het Witte Huis maakte officieel bekend, dat veranderingen in uitzicht zijn in het hoogste administratief personeel. Tevens werd te kennnen gegeven dat een verklaring over het nieuwe plan om de metaalstaking ten einde te brengen spoedig verwacht kan worden (Washington, (AP) 11.2).

DE NEDERLANDSE COMMISSIE NAAR INDIË.

De Staten-Generaal hebben Maandag een commissie bestaande uit 7 man benoemd die de toestand op Java in ogenschouw moet gaan nemen. Uit de Eerste Kamer hebben in deze commissie de volgende leden zitting. Ch. J. M. Welter, katholiek, Jhr. B. C. de Savornin Lohman (C.H.) N. N. Vijlbrief (SDAP) terwijl de Tweede Kamer vertegenwoordigd is door de heren: M.J.M. van de Poll (RK) die het voorstel heeft ingediend, H. J. W. A. Meintink (AR) H.A. V. Korthals (Lib.), en P. M. Heertjes (onafhankelijk) (Aneta)

het nieuws van vandaag

De commentaren over de verklaring van de Nederlandse regering ten aanzien van de reorganisatie van het koninkrijk, laten op zich wachten. Indien men al wat schrijft of zegt, neemt men veelal nog een afwachtende houding aan. Men wil zien wat de Indonesiërs zelf zullen zeggen, doch dezen hebben tot nu toe niets gezegd. Sjahrir is naar het binnenland om met de overige nationalistische leiders te confereren, doch men neemt aan, dat de Indonesiërs op deze basis zullen willen onderhandelen met Van Mook.

In Nederland vinden sommige bladen — de conservatieve — dat de verklaring te ver gaat. Men wil Indië niet laten beslissen na verloop van de overgangsperiode of het al dan niet binnen het koninkrijk wil blijven. Met reden is men van oordeel dat het een ernstige achteruitgang voor het koninkrijk zou betekenen, indien Indië zijn eigen weg op zou gaan.

Voor Indië zelf geloven wij, dat het verstandiger zou zijn om binnen het koninkrijk te blijven en zich niet te laten misleiden door heethoofden die natuurlijk uit de toestand voordeel denken te halen.

De „Times" van Londen merkt op, dat Nederland met zulk een vèrstrekkend voorstel komt terwijl men in de Veiligheidsraad zit te vitten over de vraag of men een commissie van onderzoek naar Indië zal zenden. Als het nog wat duurt is er een oplossing voordat men tot een beslissing is gekomen. Het schijnt dat China de zijde van de Russen heeft gekozen, doch Stettinius van de Verenigde Staten vond, dat de Russen niet voldoende doorslaande argumenten hebben gegeven om de zending van een commissie te rechtvaardigen.

In de Verenigde Staten is er nog geen oplossing in de stakingstopstand, hoewel uit Washington wordt gemeld, dat Truman spoedig een nieuwe lonen- en prijzenpolitiek zal gaan volgen. Het wordt werkelijk al te bar. In New York lijdt men kou omdat de sleepboten geen brandstoffen aanvoeren. In Philadelphia ligt het tram- en autobusverkeer stil, zodat noodmaatregelen moeten worden genomen. En in Pittsburg zal men geen electrische stroom meer krijgen, omdat de arbeiders in de electrische centrales het werk hebben neergelegd.

De Belastingdruk in Nederland zwaar.

Vooral voor ongehuwden en gehuwden zonder kinderen.

[Eigen correspondentie.]

Gaarne wil ik voldoen aan een verzoek, dat mij uit Curaçao bereikte, om eens iets te vertellen over de belastingdruk in Europees Nederland. Het is begrijpelijk, dat hiervoor belangstelling bestaat nu de gelegenheid tot repatrieren weer bestaat en de vrees niet ongewettigd is, dat de naweeën van de oorlog ten dele zullen moeten worden opgevangen door een sterker aandraaien van de belastingschroef.

Van ouds kent Nederland directe en indirecte belastingen. De directe belastingen worden geheven van inkomen, winst en vermogen, terwijl de indirecte drukken op dagelijkse verbruiks- en luxe-artikelen, t.w. tabak, gedistilleerd, suiker, zout en bier. Hoewel de indirecte belastingen iedere dag opnieuw de lasten van het gezin en, o onbillijkheid!, vooral het grote gezin, verzwaren [illegible] haar druk niet zo hevig als die van de directe belastingen, waarbij u op het aanslagbiljet een concreet cijfer onder de neus wordt gedraaid; zulk een aanslagbiljet openvouwen — wegens de papiernood is het niet eens meer in een enveloppe gestoken — is een bezigheid, die u steeds weer opnieuw het gevoel geeft kennis te moeten nemen van een over u uitgesproken vonnis.

De directe belastingen bestaan thans uit inkomstenbelastingen, vermogensbelasting, personele belasting en speciaal voor zakenmensen voorlopig nog — want men is bezig deze af te schaffen — ondernemingsbelasting.

De inkomstenbelasting wordt voor een zeer belangrijk deel geheven in de vorm van loonbelasting, d.w.z. zij wordt bij de uitbetaling van loon en salaris afgehouden door den werkgever, die in deze dus optreedt als ontvanger van directe belastingen. Bij de inkomsten- en loonbelasting onderscheidt men drie tariefgroepen: I Ongehuwden; II Gehuwden zonder kinderen, ongehuwden van 65 jaar en ouder, weduwen en gescheidenen met één kind; III Gehuwden met kinderen. Wij zullen een paar voorbeelden noemen:

Bij een inkomen van f 3.000 betaalt men in groep I f 589.05, in groep II f 392.70, in groep III bij 1 kind f 316.80, bij 2 kinderen f 243,10, bij 3 kinderen f 180.40 enz., bij 6 kinderen betaalt men bij dit inkomen geen belasting meer.

Met een inkomen van f 6.000 zijn deze cijfers resp. f 1708.57, f 1139,05, f 987,27, f 835,45 en f 683,65, bij 9 kinderen nihil.

Met een inkomen van f 10.000 betaalt men resp. f 3341,25, f 2227,50, f 2062,50, f 1897,50 en f 1732,50.

Bij de bepaling van het bedrag van de te betalen vermogensbelasting wordt het zuiver vermogen verminderd met: voor ongehuwden f 7,500, voor gehuwden f 15.000 en vervolgens voor elk kind dat voor belastingaftrek in aanmerking komt eveneens f 7500. In de regel komen voor kinderaftrek in aanmerking alle kinderen tot 21 jaar en studerende kinderen tot 25 jaar mits behorende tot de huishouding. Na deze aftrek moet men voor de vermogensbelasting voor elke resterende f 500 f 2,50 betalen.

Worden de inkomsten loon- en vermogensbelasting geheven ten bate van het rijk, de personele belasting wordt geheven ten behoeve van de gemeente van inwoning. Zij wordt berekend zowel over de huurwaarde van het bewoonde perceel als over de geschatte waarde van het meubilair. In een 1e klas gemeente wordt de huurwaarde verminderd met f 245 alvorens men de belasting gaat bereke- [illegible] klas is deze aftrek f 25 minder, omdat de huurwaarde van de woningen in deze lagere gemeenteklassen ook minder is. De aftrek gaat tot en met de negende klas waarin zij f 45 bedraagt.

De belasting bedraagt 10% van het aldus verminderde bedrag, vermeerderd met opcenten die voor elke gemeente weer verschillend zijn maar thans doorgaans varieren tussen 250 en 300%; dit bedrag wordt weer verminderd met kinderaftrek voor inwonende kinderen tot 20 jaar, die 10% voor elk kind bedraagt.

Bijvoorbeeld in een eersteklas gemeente als Amsterdam betaalt men bij een huurwaarde van f. 745 verminderd met f 245 dus 10% van f 500 of f 50, hierbij komen dan de opcenten, terwijl het totaalbedrag verminderd wordt met eventuele kinderaftrek.

Een stad als Nijmegen behoort tot de derde klas.

De geschatte waarde van het meubilair wordt verminderd met f 100 waarna men de rest 1½% belasting betaalt. Is dus de geschatte waarde f 1000 dan betaalt met 1½% van f 900 is f 13,50 plus de opcenten en verminderd met eventuele kinderaftrek.

Tenslotte de ondernemingsbelasting, die eveneens ten behoeve van de gemeente geheven wordt en weer verdeeld is in belasting op de bedrijfsopbrengst en op het bedrijfsvermogen. Van de bedrijfsopbrengst (winst) is de eerste f 1000 vrij, van de tweede f 1000 wordt geheven f 10 maal 2,4 f 24; van de derde f 1000 f 20, van de vierde f 30, van de vijfde f 40; van de zesde f 50 en vervolgens van elke f 1000 f 50 maal 2,4. Van het bedrijfsvermogen betaalt men 2 0/00 boven een kapitaal van f 3000 maal 2,4. Bijvoorbeeld maakt men het een bedrijfskapitaal van f 7000 een winst van f 6000, dan betaalt men aan ondernemingsbelasting 2 0/00 van f 7000 is f 14 en van de winst f 150,—, samen dus f 164 maal 2,4 is f 393,60.

Men ziet: laag zijn de belastingen in Nederland zeker niet, vooral niet wanneer men weinig of geen kinderen heeft of ongehuwd is en de verwachting is dat ze in de naaste toekomst nog beduidend hoger zullen worden.

F. J. de Fraiture.

HELFRICH NAAR EUROPA.

Luitenant admiraal Coenraad E. L. Hellfrich is Maandag met een transportvliegtuig van de Koninklijke Nederlandse Marine naar Nederland vertrokken. Vele hoge Britse en Nederlandse militaire autoriteiten deden hem uitgeleide. (Aneta)

In het Mauritshuis

door George Seppen.

Het is maar een klein eindje lopen, juist achter „Koloniën" om de hoek van het Plein aan de Hofvijverkant. Daar staat het oude, dettige en onbewogen Mauritshuis.

Een beetje uit de verf, een beetje verouderd en een beetje sjofel, is het entree en de zalen verdienen wel een goede beurt.

Niet van de werksters natuurlijk, want dat is wel in orde, maar de schilder, de stoffeerder en de behanger en ook de meubelmaker zouden er een goed karwei kunnen doen.

Sjofel noemden wij het Mauritshuis van binnen, slecht verlicht en met kachels verwarmd (maar tenslotte verwarmd). De Hall en de geweldige trap spreken nog van oude luister, doch in de zalen drukken als het ware de problemen van onze tijd.

Hier vinden thans de Meesters uit de Gouden Eeuw weer een plaats, na talrijke verhuizingen en een jarenlange schuilplaats in de Catacomben van de Pietersberg.

Welverzorgd en onbeschadigd kwamen zij te voorschijn uit de kisten, waarin zij einde 1939 werden verpakt. Want ook de kunst dook onder in het verschrikkelijk rijk van degenen, die ontaarding zochten in alles en allen, behalve in zichzelve.

Ze zijn teruggekeerd, de Rembrandts en de Jan Steens, de Van Dycks en de Van Ostades, de Rubensen en de Teniers, de Van der Weijdens en de Vermeers!

Wie de machtige musea zag, in de Verenigde Staten en de andere delen van Amerika, zal wel steeds onder de indruk zijn geweest van het comfort, de weelde en de pracht, die in deze kunstpaleizen heerst.

Er is stemming, er is zorgeloosheid, er is oprechte vreugde, er is kunstgenot, er is belangstelling en er is nationale trots om zulk een bezit.

In het Mauritshuis is geen weelde, geen comfort en geen koffie, men loopt er een beetje huiverig rond, men puurt de schoonheid soms in het halfduister, men krijgt het vervelend gevoel van vervallen rijkdom en onrust beklemt het nationaal voelend gemoed.

Maar er is...... sfeer...... de sfeer van het majestueuze, het grote, het onvergankelijke, dat nimmer verloren gaat. Er is niet zozeer de hoogvaardij van het onmetelijk bezit, dan wel de stille vrede van wat door Nederlanders aan de wereld gegeven werd, de historische volheid van de gouden eeuw!

Want rond de verkaalde wanden van dit Mauritshuis zweeft niet het gerucht van jaren of decennia. Immers zij kennen der eeuwen op en neergang en hebben vele goede en vele slechte jaren doorleefd.

Jacob van Campen bouwde dit huis in opdracht van Johan Maurits van Nassau, den Braziliaan en daarom werden er de kostbare houten van Zuid-Amerika in verwerkt. Koning Charles II logeerde er en toen de Prinselijke stichter overleden was, woonden er bij tijd en wijle de gezanten van verschillende landen, alsmede de Hertog van Marlborough.

Het Mauritshuis verbrandde en werd in 1718 met verminderde luister herbouwd en tot zetel van het Hoog Militair Gerechtshof bestemd.

De Psalmberijmingen van Datheen werden er voorbereid en nog later vergaderde er de kring „Kunstliefde spaart geen vlijt". Aan het einde van 18e eeuw verleenden de zalen huisvesting aan politieke gevangenen en huisden in de kelders de leden van het Wijnkopersgild. In 1807 installeerde zich in dit gebouw de „Nationale Bibliotheek" en tenslotte kwam in 1820 de huidige bestemming, het Schilderijen-museum. (1)

Tot vlak vóór de oorlog was „De Stier" van Paulus Potter, voor binnen- en buitenland De grote attractie van het Mauritshuis!

De Catalogue raisonné.

Wie dezer dagen een boek koopt in Nederland, betaalt zeer veel geld. Vijf tot zes gulden voor een boek van enig formaat, waarbij men niet op de inhoud letten mag. Staan er plaatjes in — hetgeen een betere papiersoort vordert — dan wordt er grif twaalf tot vijftien gulden betaald. Dit geldt echter niet voor het uitnemend boekwerk van Professor W. Martin, den Directeur van het Koninklijk Museum van Schilderijen, het Mauritshuis, dat ruim vijfhonderd bladzijden telt met honderden reproducties en facsimilés (bijgewerkt tot einde 1939), waarvoor men het luttele bedrag van ƒ 2.25 te deponeren heeft.

Weliswaar is dit werk geheel in het Frans geschreven, maar het is van een precieuse volledigheid, een historische gedegenheid en een onbetwistbare deskundigheid, zodat het de vergelijking met beredeneerde catalogi van de nieuwe wereld glansrijk kan doorstaan.

In het supplement, dat in December 1939 verscheen en waarin veertien nieuwe aanwinsten werden aangekondigd, waaronder de „Oestereetster" van Jan Steen, is heel even sprake van naderend onheil, als de schrijver vermeldt:

„Remarquons encore que nous sommes vus obligés de renoncer àfaire des facsimilés des signatures, les dits tableaux ayant été emballés et mis en lieu sûr au moment de la publication de notre supplément".

De Catalogue raisonné, het kostbaar boekje in rode band, waarvan de zwarte handel zich blijkbaar niet meester heeft kunnen maken in een tijd, dat schilderijen schier gemeengoed werden en men antiekverzamelingen speuren kan in de opkamers van inhalige boeren en buitenlui.

Een tijd, waarin men ongeweten schoonheid vindt, daar waar zij persé niet kan worden gewaardeerd.

Een periode, waarin men voor zijn aankopen, in sommige kringen geen schoonheid zocht, maar eerder zekerheid voor zijn duiten en waarin de liefde voor het oude en het mooie veelal verloren ging, om plaats te maken voor de barre vreugde van een minder vergankelijk, een veiliger en een houdbaarder bezit.

Wel verre van den melkboer, den kruidenier, den fietsenhandelaar en den bakker zijn recht op schoonheid te ontzeggen, moet der geestelijke noden van onze tijd geworden is.

Het ontbreken van de pure blijdschap om der schoonheid aanwezigheid, waarin de harde zekerheid van bezit van, op goed en gaaf geld waardeerbare, waarden werd gesubstitueerd.

Niet, dat het Perzisch kleed en de tinnen schotel de tafels van den eenvoudige van geest niet zou mogen sieren. Integendeel, dit zou toe te juichen zijn, ware het niet slechts om geld, maar juist om schoonheid te doen geweest.

Daarom is het zo goed, dat, dank zij iedere zorgen en begrijpende handen, veel, heel veel, van onze nationale grote kunst, volkomen veilig werd gesteld!

Fragmenten.

Gaaf zijn de stukken gebleven, zelfs in het craquelé. Blank zijn de vernissen en hier en daar stoort alleen een al te blinkend gouden lijst, in strakke, onwenige, rechtomlijning van een oud paneel.

Bij een portret van Moreelse past geen warenhuisvergulds el, noch een Vroom-en-Dreesmanlijst om het tere landschap van een Albert Cuyp.

Het is de nood der tijden, want goede kaders worden nog niet gemaakt en daarom zullen wij geduldig moeten wachten, totdat de noodlijsten verdwenen zijn.

Kunstlicht zal er komen, verzekerde een zaalwachter ons. En het moet er komen ook!

Want al doet het spaarzaam licht niet alle Rembrandts kwaad, Jan Steen lijdt er kennelijk onder.

Zo was zijn „Zieke Meisje" ondergegaan in het zalenduister en Rubens' weelderige vrouwen prijkten aan de hoge wanden van een bovenzaal in al te diepe donkerheid.

De wonderlijke „Droom van Paus Sergius" (Rogier van der Weijden) vond een betere plaats, juist tegenover het duizendvoudig gereproduceerde portret van Willem den Zwijger (Adriaan Thomasz Key).

Lang stonden wij stil bij de Anatomische Les, Saul en David en de Negerkoppen, Rembrandts ietwat sombere en feilloze kunst, die zoals gezegd — wel wat duisternis hebben kan.

Simeon in de Tempel straalde in volle pracht. Het kindeke Jesus, Maria, Jozef en de bijfiguren, verfijnd tot in détails, waarboven het wondere gebaar van een zegenende priesterhand en een waarachter een menigte van 42 mensen, temidden waarvan een Hogepriester gaat. Onze machtige Nederlandse Kunst!

Maar wij hebben meer details gezien, o.a. bij Govaerts, leerling van de Fluwelen Brueghel. Het spinnenweb, de vogels en de vluchtende hazen in het bos. Met een vergrootglas gewapend, doch voorzichtig, omdat het eigenlijk verboden is.

De Adam en Eva van Rubens, waar een poes „de kat de boom uitkijkt". Daar zijn een melkever en een lieveheersbeestje, de levende stippen in een verrassende fauna en elk dier dieren heeft de onmiskenbare waarde van een volledig schilderij.

Dit geldt tenslotte in hoge mate van „Het atelier van Apelles" door Willem van Haecht, de Jongere.

Zeven en veertig miniaturen, elk voor zich, juweeltjes van schilderkunst, vullen het atelier waar een maitresse van Alexander de Grote geschilderd wordt. In één der benedenstukjes, weerspiegelt zich alles, het miniatuur in het miniatuur!

Het Mauritshuis moge povertjes van buiten en van binnen zijn, maar overweldigend, voor hem, die de moeite nemen wil, als het ware door de nood der tijden heen, Neerlands ware Grootheid te zien!

(1) Catalogus 1939, blz. XXXI e.v.

Dr. Rutgers staat de Pers te woord.

Onderzoek in het deviezenverbruik voornaamste doel van zijn bezoek aan Curaçao.

Gistermiddag, na aankomst uit Suriname, stond Dr. A. A. L. Rutgers, hoofd van de financiële commissie uit Nederland, de pers te woord op het vliegveld Hato. De heer Philips, lid van de commissie die reeds eerder was aangekomen samen met den heer Albarda, was daarbij tegenwoordig.

Dr. Rutgers legde uit, dat hij pas thans de pers te woord kon staan omdat de commissie eerst een bezoek wilde brengen aan Suriname. Gelijk reeds uit de Surinaamse bladen bleek hebben de heren er een drukke tijd gehad. Aangezien men daar tevens een onderzoek zou instellen naar de voor- en nadelen welke een eventuele devaluatie van de Surinaamse gulden met zich zouden medebrengen, was het publiek daar uiteraard meer geïnteresseerd in het bezoek van de commissie. Men belegde een grote betoging tegen devaluatie en naderhand deelde de commissie mede, dat zij tegen devaluatie zou adviseren na verschillende factoren overwogen te hebben. Dr. Rutgers gaf toe, dat de productiekosten in Suriname op het ogenblik te hoog zijn zodat men bij devaluatie beter zou kunnen concurreren op de wereldmarkt. Daartegenover staat evenwel, dat de eventuele voordelen voor de uitvoer niet kunnen worden afgewogen tegen de aanwijsbare nadelen voor de gemeenschap. De suiker- en koffieproductie van Suriname zijn als gevolg van de oorlog bovendien erg teruggelopen, zodat de uitvoer van Suriname niet belangrijk zal toenemen binnen afzienbare tijd. Dat devaluatie voor Suriname echter zulk een verhoging van prijzen zou meebrengen als werd verklaard in een strooibiljet dat daar de ronde deed ontkende Dr. Rutgers ten stelligste.

Voor Curaçao is de situatie geheel anders. Gevaar voor devaluatie van de Curaçaose gulden bestaat er niet, gelijk trouwens reeds door de regering verklaard werd.

Het bezoek van de commissie aan Curaçao had voornamelijk ten doel een onderzoek in te stellen in het verbruik van dollardeviezen. Over de gehele wereld wordt de dollar als betaalmiddel gebruikt en Curaçao is voor zijn invoer zeker in belangrijke mate aangewezen op de dollar.

Of dit bezoek ten gevolg zou hebben dat meer of minder dollars aan Curaçao zullen worden toegewezen kon de heer Rutgers niet mededelen. De commissie heeft hier uitvoerige besprekingen gevoerd en kon inlichtingen inwinnen die men bij correspondentie niet zou hebben kunnen verkrijgen. Men is zeker verheugd de reis te hebben ondernomen omdat men thans beter in staat is de situatie te beoordelen.

Op een vraag of de commissie ook het toeristenvraagstuk heeft bekeken, antwoordde de heer Rutgers, dat dit inderdaad het geval is, hoewel dit onderwerp zich natuurlijk niet rechtstreeks voordeed.

Wat betreft de Noordamerikaanse lening aan Groot Britannië, zeide de heer Rutgers, dat die natuurlijk eerst zou moeten worden bekrachtigd door het Noordamerikaanse Congres. Indien tevens de overeenkomst van Bretton Woods in werking treedt zou de financiële positie over het algemeen veel soepeler worden.

Dr. Rutgers besloot met te zeggen, dat zijn reis niet nutteloos is geweest. Hij is in staat geweest gegevens te verzamelen waaraan hij op andere wijze niet had kunnen komen.

Gisteravond ontving de commissie nog een afvaardiging van de Staten en heden heeft men de terugreis naar Nederland via New York hervat.

SLECHTE WEGEN IN KORNET.

De Heer R. J. Martines en dertien anderen schreven de volgende brief aan de Staten van Curaçao:

„De bewoners der Wijk „Kornet" bezuiden en parallel lopend met de hoofdweg „Berg Altena", verzoeken de aandacht van uw College voor het volgende:

dat de meesten dier huizen al jaren daar staan, en tot nu toe aan wegenaanleg op gemelde grond geen aanvang is gemaakt;

dat in het jaar 1927 of 1928 toen de bestrating en alphaltering van de hoofdweg „Berg Altena" heeft plaats gevonden, de weg waarover het gaat enigszins begaanbaar en berijdbaar werd gemaakt om het verkeer gedurende de werkzaamheden te kunnen omleiden; sedert die tijd is er aan de weg niets meer gedaan, zodat d'e in een bepaald droevige toestand verkeert, wat voor de omwonenden groot ongerief met zich brengt, daar auto's en vrachtwagens weigeren daar te komen uit vrees voor de banden.

Ofschoon deze wegen geen Gouvernementseigendom zijn, toch zijn zij van nut ter ontlasting van de hoofdweg vooral des morgens tussen 7.30 en 8.30 uur, wanneer de hoofdweg geblokkeerd is, en ook bij begrafenissen, bij herstellings werkzaamheden bij ongelukken of bij brand is het, dat er een overeenkomst komt tussen het gouvernement en den eigenaar, die zeker bereid zal zijn deze toestand te verhelpen.

Verschillende beloften van het Departement van Openbare Werken om deze wegen plaatselijk te verbeteren en later t.z.t. wegverharding te laten maken zijn nog niet geschied.

Redenen waarom zij zich tot uw College wenden met het verzoek dat het uwer College moge behagen het daarheen te willen leiden dat het Departement van Openbare Werken ook aan dit deel van Willemstad zijn aandacht zal schenken en vooral op een plaats waar het niet alleen een gerief zal zijn voor de omwonenden, maar ook een oplossing voor het drukke verkeer, aan de hoofdweg".

DE KOELTE DEZER DAGEN.

Onze weerkundige dienst toont aan, dat wij tot nu toe in deze maand gemiddeld een lagere temperatuur gehad hebben dan sinds jaren. De zachte koelte welke wij dezer dagen genieten, is een welkome afwisseling van de warmte die wij gedurende het grootste deel van het jaar hebben te doorstaan.

Op 7 Januari daalde de thermometer het laagst — tot 20.1 graden Celsius. De dag tevoren stond de thermometer op 21.2 graden. Op 10 Februari was het 21.5 graden.

Slechts eens gedurende de laatste jaren had Curaçao een lagere temperatuur. Dat was op 27 December 1944 toen de temperatuur 19.5 graden Celsius was. Doch de gemiddelde temperatuur van thans ligt lager. Wij zullen slechts hopen dat de huidige koelte geen voorbode is van een buitengewone warmte over enkele maanden.

DE EERSTE POSTVLUCHT

Speciale stempel.

Zoals u reeds bekend zal er waarschijnlijk de 14e van deze maand een vlucht plaats hebben Amsterdam -Paramaribo -Curaçao. De overtochtsduur is circa drie dagen, zodat het vliegtuig de 17e Februari a.s. op Curaçao zal arriveren. Daarna zal er om de 11 dagen een retourvlucht worden uitgevoerd. Met deze gelegenheid zal post uit Nederland worden aangebracht en naar Nederland verzonden. De eerste retourvlucht zal plaats vinden op 20 Februari. De brieven welke met deze gelegenheid worden medegegeven zullen behalve van de afdruk van de gewone dagtekeningstempel, worden voorzien van een bizondere stempelafdruk ter memorering van dit feit.

In verband met de grote belangstelling, die er bestaat voor de verzending van post met deze eerste directe gelegenheid naar Nederland wordt het publiek verzocht zijn brieven voor Nederland uiterlijk de 19e Februari as. om 12 uur. 's middags op de Post te doen. Het porto bedraagt 45 cent voor 5 gram of gedeelte van 5 gram.

DE KNSM EN VENEZUELA.

Volgens „El Universal" van Zaterdag heeft de directeur van de KNSM, de heer Hudig Venezuela bezocht met het oog op de mogelijkheid dat de KNSM haar dienst tussen Europa en Venezuela weer zal heropenen.

Het blad zeide dat de heer Hudig van plan is zich spoedig uit de zaken terug te trekken. Wanneer de dienst heropend wordt zullen de KNSM schepen uit de Noordamerikaanse havens aan de Golf van Mexico weer de voornaamste havens in West- en Oost-Venezuela benevens Ciudad Bolivar, gaan aandoen. (Aneta)

..aanse schilders naar Curacao.

..ens buiten Habana woont ..er Aceveda, handelaar in ..n likeur.

..ans betekenis ligt evenwel .. In zijn garage staat in .. van de auto, die hij buiten ..ert, een verzameling schil.. ..n. Komt hij 's avonds van ..werk, dan begint hij zijn ..ebberij", die hij jaren gele.. ..pgevat heeft toen zijn post.. ..verzameling er op een of ..e manier aanging en hij op ..e wijze zijn tijd moest vullen. ..eveda heeft enkele jaren in ..je gewoond, studeerde in ..krijk. Hij begon wat te schil.. .., met het gevolg, dat hij een ..de goede schilders van Cuba ..worden, die in New York ge..seerd heeft op een tentoon..ng waar schilders bij keuze ..doeken mochten inzenden. ..autodidactische herkent men ..m, maar het heeft de vorm ..primitieve kunst aangenomen. ..s er een koppige ezel, dien ..nd over een beekje wil trek.. Man en ezel staan elk aan ..ant van het water en het re..at is verbazingwekkend. Een ..oon landschapje daarentegen ..wat conventioneel aan.

..rge Arche is een moderne ..aanse schilder, dien wij toch ..eens buiten zijn land zouden ..en zien. In zijn doeken ver..kt deze man problemen. Hij ..t dus ver van het begriipen.. vastleggen van iets wat ..rs denkvermogen ontgaat. Hij ..t een vooropgezette bedoeling ..doet dit op bepaalde, moeilijke ..ze. Zo zijn er meer schilders ..importantie.

..Victor Manuel, vooral bekend ..r zijn vrouwenfiguren, Maria ..devilla van wie wij een eer..communie van twee negerkin..tjes zagen, of Amelia Pelaez .. in futuristische gestileerde ..nting werkt.

..Ramon Loy is uitgesproken ..ssiek. Sommige van zijn stukken doen aan Jan Steen denken.

Misschien zou het mogelijk zijn de Kunstkring er eens voor te spannen om een tentoonstelling van Cubaanse schilders en beeldhouwers — Ramos Blanco, Juan José Siere e.a. — in ons cultuurcentrum te houden. Niet alleen dat dit de Caraïbische toenadering zou bevorderen, maar het zou ongetwijfeld een waar cultureel en artistiek genot zijn.

In het Nationaal Museum te Habana is eigenlijk op dit gebied niet zo veel te vinden. Het is meer een historisch museum, waar alles wat op de roemrijke vrijheidsoorlog van Cuba betrekking heeft is ondergebracht. Op de bovenzalen heeft men wat schilderijen, doch doorgaans zijn dit copieën. Drie schilderijen trokken onze aandacht, omdat zij biezondere waarde hebben. Van den niet lang geleden overleden schilder Ignacio Zuluaga — een Spanjaard — zijn twee doeken aanwezig.

Het ene is een Baskische vrouw, die zeer expressief is en als pendant dienst doet voor een meer sensueel opgevatte vrouwenfiguur, die evenmin vergeten mag worden. Het beste stuk van het museum is wellicht de Droom van Jozef door Philippo Champagne, den Fransen classieken schilder. Vooral de Jozeffiguur is treffend: rust en kracht worden tegelijk in dit doek uitgebeeld. Aardig is het misschien te vermelden, dat eveneens een stuk van Jan Victors, een Madonna van Hans Memlinck, en een Vrouw met Hond van Gerard Sprong aanwezig zijn. Ook treft men in een der zalen een portret aan van den Cubaansen violist Brindis de Salas, die op Curaçao niet onbekend bleef en dit eiland bezocht.

De architectuur is verder iets, dat elken bezoeker van Habana moet opvallen. Men kan geen tien meter lopen — afgezien van de overvolle binnenstad — of er wordt gebouwd. Er wordt in ontzettende mate gebouwd in Habana's allernaaste omtrek. Maar wat de aandacht trekt, is dat in tegenstelling met de standaardisatie elders, hier een ruime persoonlijke inslag in elk huis gevonden wordt. Zelfs in de volkswoningen, die — dit ter geruststelling van Ir. Groote erbij gezegd — zeker nog kleiner zijn dan onze „duiventillen", maar wel meer afwisselend beeld vertonen.

De stadsaanleg is sierlijk.

Eerst is men al begonnen met het oude station in de binnenstad af te breken en er een parlementsgebouw voor in de plaats te stellen. Dit gebouw, dat 20 millioen dollar kostte, is in elk geval groot. De koepel is na die van St. Pieter te Rome, en St. Paul te Londen, de hoogste ter wereld. Of de bouwer ook het genie van Michel Angelo had weten wij niet, maar sympathiek was het alleen Cubaanse krachten aan dit parlementsgebouw, het Capitolio, te doen medebouwen.

Brede straten, veelal met twee verkeersbanen en een beboomd parkje in het midden vormen de verkeersaders in de buitenwijken. Aan een ervan, de Paseo, woont onze eerste Gezant in Cuba, Mr. Jan I. Noest. Deze avenues komen uit op een zeeboulevard, die een kleine zestig kilometer lang is en ons doet vragen, waarom onze Van Slobbeboulevard niet met wat meer stedenbouwkundige zwier werd aangelegd om het natuurschoon dat wij op Curaçao hebben te onderstrepen. Met onze forten, onze hemelboog, kon onze boulevard eenzelfde beeld vertonen, zij het op kleinere schaal. Om toeristen en hun geld te trekken moet men uitbaten wat het land daartoe zelf al biedt.

MIDDEN EN ZUID AMERIKA

„COMMONWEAL" OVER ARGENTINIË.

Het Katholieke weekblad „The Commonweal" zeide in een artikel over de Argentijnse situatie geschreven door Christopher Emmet, dat de Verenigde Staten de Argentijnse quaestie moeten voorleggen aan de Algemene Vergadering der Verenigde Landen, mits de meerderheid der Latijns Amerikaanse landen dit goedkeurt, na de Argentijnse verkiezingen; en mits men ook de quaestie opwerpt van vrije verkiezingen en de verzekering der menselijke rechten in Wit Rusland, de Oekraïne, Joegoslavië en Polen.

Alvorens die conclusie te nemen, zeide het artikel: „Het feit dat het Peron-regime pleit voor de arbeiders tegen de grote zakenondernemingen is hoegenaamd geen garantie dat het niet fascistisch is. Slechts de terugkeer naar de naleving en de levensopvatting van burgerlijke vrijheden en eerbiediging van de geest van de Argentijnse grondwet kan die verzekering geven."

Het artikel zegt voorts, dat fascisme evenals communisme een linkse en geen rechtse beweging is en zijn voornaamste steun ontleent aan de onrechtvaardig verdrukte economsche klassen. „Wij kunnen het fascisme slechts bestrijden in Argentinië en elders door een liberale progressieve economische politiek. Aangezien fascisme evenals communisme de arbeiders misleidt — eerst door valse beloften en later door valse voorlichting — moet het worden tegengegaan door hun werkelijke voordelen te schenken. In andere woorden moet de beweging worden geleid door eerlijke elementen, welke getypeerd zijn door liberale arbeidersleiders als Beveridge van Engeland."

Het artikel zeide voorts, dat een anti-fascistische beweging slechts kan hopen op uiteindelijk succes door een stoutmoedige liberale en vooruitstrevende politiek. De anti-fascistische beweging moet in elke noodtoestand samenwerken met alle betamelijke conservatieve elementen, zelfs indien men verschilt over de economische theorie. „Commonweal" zeide, dat om de anti-Peron machten te winnen de Argentijnse arbeiders ervan moeten worden overtuigd, dat zij werkelijke voordelen zullen behalen met behoud hunner vrijheden. De democratische machten in Argentinië moeten de strijd zelf winnen, omdat er weinig is dat de Verenigde Staten kunnen doen om haar te helpen behalve het geven van raad" (New York, (AP) 11.2).

EEN VERKLARING VAN PERON.

In een document, dat Maandag uitgegeven werd, beschreef Peron de wereld als verdeeld tussen twee machtsgroepen en Argentinië rangschikte hij onder de landen, die zich verzetten tegen de invloed van Sovjet Rusland.

Hij kenmerkte Rusland als een der groepen „met onberekenbare macht en vermogen" en een „onmiskenbaar imperialisme". De andere groep — zeide hij — was de Engels-Amerikaanst coalitie, welke een matigende macht doet gelden over bijna de gehele wereld en zonder twijfel in het Amerikaanse werelddeel. Hij gaf toe, dat er fouten gemaakt zijn door Argentinië's „goed bedoelende" militaire regering en zeide de industriëlen te willen tegemoetkomen „in dit land dat eerst thans begtnt met een kapitalistische ontwikkeling in tegenstelling tot Groot Britannië en de Verenigde Staten" (Buenos Aires, (AP) 11.2)

NEDERLAND

EERSTE KAMER.

De Eerste Kamer zal ongeveer 15 Februari in openbare zitting bijeenkomen. (Aneta)

STEUN AAN NEDERLAND.

Het Noordamerikaanse Steuncomité voor Nederland heeft gedurende het jaar 1945 7.981.656 pond aan goederen naar Nederland gezonden, die het allermeest nodig waren (Aneta).

COMMENTAAR VAN DE „TIMES".

De „Times" schrijft in een hoofdartikel: „Terwijl Russen en Britten debatteren in de Veiligheidsraad over de aanwezigheid van Britse troepen in Nederlands Indië heeft de Nederlandse Regering een plan tot reorganisatie van het Koninkrijk neergelegd dat zowel een einde aan het debat moet maken als wet en orde herstellen in Indonesië. Immers met dit plan voldoet de Nederlandse regering aan alle verplichtingen, die opgelegd worden door het Handvest voor wat het heer van gebieden betreft, die nog niet volledig zelfbestuur hebben. (Aneta)

NOODWONINGEN VOOR BRABANT EN LIMBURG.

Uit Zwitserland is een trein met 27 barakken naar Nederland vertrokken. Deze zullen in Brabant en Limburg tot noodwoningen worden ingericht. Men verwacht hierdoor de evacuatie van enige dorpen te kunnen voorkomen.

SALARISACTIE ONDERWIJZERS.

Het Katholiek Onderwijzers Gezelschap te Amsterdam, vestigt in een motie de aandacht op de noodtoestand, die is ontstaan als gevolg van de zeer onvoldoende salariering van het onderwijzerscorps. Na de aankoop van het levensmiddelenpakket en het voldoen aan de vaste verplichtingen is het den onderwijzers niet mogelijk zich enige uitgaven te veroorloven voor de aanschaffing van demeest noodzakelijke kleding, schoeisel, huiselijke benodigdheden, studiemateriaal enz., zelfs niet tegen de door de Overheid „goedgekeurde" prijzen, die meermalen een veelvoud van de prijzen van 1940 zijn.

VERENIGING VOOR INTERNATIONALE RECHTSORDE.

Te 's Gravenhage is opgericht de „Vereniging voor Internationale Rechtsorde", welke zich ten doel stelt: het bevorderen van vrede en veiligheid op de grondslag der internationale rechtsorde; het bevorderen van de rechtsgrondslag der Verenigde Naties; het wekken van belangstelling voor vraagstukken van internationale staatkunde. Als voorzitter van het voorlopig hoofdbestuur treedt op de heer P.J.S. Serrarens.

De vereniging zal, zo spoedig mogelijk, haar doeleinden nader bij het Nederlandse volk bekend maken en tracht reeds thans in verschillende plaatsen te komen tot de oprichting van afdelingen en correspondentschappen. Het secretariaat is voorlopig gevestigd: Riviervismarkt 3a, te 's Gravenhage.

KATHOLIEKE JONGSTUDENTEN.

Op initiatief van de katholieke jongstudentenbeweging is in de R.K. Kweekschool te Hilversum een conferentie gehouden van leeraren, directeuren, lectoren en moderatoren uit het katholiek middelbaar onderwijs in Nederland, teneinde de mogelijkheden te bespreken tot het stichten van een verbond tussen de leerlingen van alle R.K. middelbare scholen in directe samenwerking met de katholieke jongstudentenbeweging.

Besloten werd tot het in het leven roepen van een orgaan als bron van contact tussen alle R. K. middelbare scholen, waaraan zowel door de leerlingen dezer scholen als door de jongstudenten medewerking zou worden verleend. Het secretariaat zal gevestigd zijn Elisabethsstraat 31, Utrecht.

De katholieke jongstudentenbeweging zal omstreeks Pasen een landelijk kamp organiseren.

OPDRACHT AAN FOKKER.

100 éénmotorige vliegtuigen.

Naar „De Tijd" verneemt, is een belangrijke opdracht aan de Nederlandse vliegtuigindustrie te verwachten. De onderhandelingen daarover hebben het eindstadium bereikt en de definitieve beslissing is binnenkort te verwachten. Het betreft hier een order van Nederlandse zijde aan de Fokker-fabrieken te Amsterdam voor honderd één-motorige vliegtuigen, elk plaats biedend aan vier personen. Het te leveren toestel is een geheel eigen type der Nederlandse industrie, dat reeds in een vergevorderd stadium van voorbereiding verkeert.

EEN KAM PER GEZIN.

Sinds enige tijd is er weer productie van haarkammen in Nederland terwijl er uit het buitenland eveneens zijn ingevoerd. Hierdoor is het mogelijk binnenkort tot een verdeling over te gaan. De volgende maatregelen zijn daarvoor genomen:

Een kam per gezin zal worden beschikbaar gesteld voor alle door de oorlogsomstandigheden gedupeerde personen in Nederland; een kam per persoon krijgen kappers en kappersbediendenden en de repatrierenden uit Indië. Tenslotte is voor ziekenhuizen, kindertehuizen e.d. en voor andere belangrijke instellingen als bijv. het Nederlands leger een hoeveelheid gereserveerd. Deze laatste moeten bij het rijksbureau voor chemische producten worden aangevraagd.

De kammen, die dan nog overblijven, wil men trachten zo spoedig mogelijk meer algemeen over de gehele Nederlandse bevolking te verdelen.

BEKENDMAKING.

De Procureur-Generaal, Hoofd der Politie in Curaçao, maakt hierbij bekend, dat het met ingang van 14 Februari 1946 voor bestuurders tijdelijk verboden zal zijn op den Schottegatweg en den weg naar Westpunt vanaf Cas Chiquito tot Sans Souci met een grootere snelheid te rijden dan 15 K.M. per uur.

Tevens is van gemelden datum af op de beide weggedeelten het inhalen verboden.

Willemstad, 11 Februari 1946.
De Procureur-Generaal,
Dr. C. Suthoff.

UITSLAG LOTERIJ voor de Kerk van Bonaire.

1ste	2164
2de	711
3de	2445
4de	745
5de	335
6de	1061

NIEUWE DIRECTEUREN.

De heer Plesman kondigde Maandag aan dat op de eerstvolgende aandeelhouders vergadering verzoch zal worden de heren H. Veenendaal (Chef van de Technische afdeling) en Hans Martin tot directeuren der Maatschappij te verkiezen.

NIEUWS IN HET KORT.

— Aan den directeur van gemeentewerken te Utrecht Ir. J.L. N. Holsboer is met 1 Januari eervol ontslag verleend. Hem werd de medaille van de stad Utrecht uitgereikt.

— Te Maastricht is de directeur van de Ambachtschool, de heer Henk Bus overleden, die als voorzitter van het Stedelijk Orkest, ook zeer veel voor het muziekleven heeft gedaan.

— Benoemd is tot lid van de raad voor het rechtherstel P. K. Sjollema te 's Gravenhage, Mr. F.J. de Jong, lid van de raad, zal optreden als voorzitter der afdeling onroerende goederen van de raad mr. P. Koch en P.K. Sjollema, leden van de raad, zullen als lid in die afdeling zitting nemen.

Portret van een Cardinaal
Persoonlijke Herinnering.

door

B. H. MOLKENBOER O.P.

De vroegere notaris van Huissen, wijlen Sipke de Jong, die in de afgelopen zomer door zijn doorluchtigen neef, onzen nieuwen Nederlandsen Cardinaal, in Tilburg werd ter aarde besteld, wist sedert de bisschopsconsecratie van Mgr. Dr. Jan de Jong altijd met smaak te vertellen hoe de oude Pastoor Scholten, van Nes op Ameland, de toekomstige grootheid van zijn begaafden leerling voorspeld had met de verzekering, dat de bescheiden bakkerszoon, die naar het Seminarie ging, het eenmaal buitengewoon ver in de Kerk Gods zou brengen.

De grond van deze verwachting waarvan ons gekwelde en vernederde vaderland nu de glorieuze vervulling mag beleven, moet gelegen hebben niet zozeer in de uitzonderlijke geestesgaven als in het edel en gaaf karakter van dezen tot grote dingen uitverkoren zoon van Frisia Catholica.

Dat karakter immers heeft zich van zijn jeugd af geopenbaard en iedereen, die met Jan de Jong in aanraking kwam, met eerbied en genegenheid vervuld. In de loop van zijn zestig levensjaren is hij uitgegroeid tot den Nederlander en katholieken priester van monumentaal formaat, waar zowel Protestanten als Joden niet minder dan de geloofsgenoten met onverholen bewondering naar hebben leren opzien. De ruimhartige geste van onzen minister-president, die terstond den nieuwgecreëerden Kerkvorst namens het Nederlandse volk als een nationale en historische figuur begroette, is een getuige te meer van Pastoor Scholtens merkwaardige profetie van een halve eeuw geleden.

Ongeveinsde eenvoud.

Dikwijls hoort men grote mannen prijzen om hun eenvoud, een eenvoud nochtans, die bij intiemer kennismaking niet altijd vrij blijkt te zijn van zelfingenomenheid en soms door een zekere pose wordt omneveld. Wel, de eenvoud van Cardinaal De Jong die reeds lang spreekwoordelijk is onder de zijnen, draagt in een ongeveinsde waarachtigheid en aantrekkelijke argeloosheid de kenmerken van zijn echtheid. Bij hem geen zweem van eigendunk en ikzucht, geen schaduw van vertoon of berekening. Nooit heeft deze forse geleerde, die de geschiedenis van zijn Kerk niet alleen grondig kent en meesterlijk beschreef, maar ook máákt en indrukwekkend voortzet, voor zichzelf de aandacht der mensen gezocht, maar hij heeft van meet af in het offer, dat van hem gevraagd werd, deze beschikking der Voorzienigheid geëerbiedigd dat hij, onttrokken aan de inkeer van zijn studeerkamer, aan de vertrouwdheid zijner boeken en aan de aanhankelijkheid van honderden priester-studenten, in het volle licht van het toneel dezer wereld moest verschijnen en naar voren treden in een openbaarheid, die zijn schuchtere aard in het geheel niet lag en die hij altijd zorgvuldig geschuwd had

Wijs en krachtig.

Maar juist door zijn deemoedig luisteren naar de hem zelf verbijsterende stem van God heeft deze Eminentissimus zijn bovennatuurlijke wijsheid bewezen en zijn buitengewone krachten geactiveerd. Hij is in deze tijd van verwarring en ondergang de gehoorzame man geworden, die van victorie spreken kan en door den Paus van Rome werd verheven tot een waardigheid, die in de ganse historie van het Christendom maar drie van zijn landgenoten hebben bereikt.

Zoals men op de Janiculus te Rome bij de eik van Tasso herinnerd wordt aan de ootmoed van San Filippo Neri, die zich klein maakte met de kleinen „sapiëntemente" zo openbaart zich de wijsheid van onzen Nederlandsen purperdrager in de luciditeit van zijn mannelijk en tegelijk kinderlijk wezen, dat evenzeer ontvankelijk is voor goedlachse blijmoedigheid als in serene ernst zichzelf altijd gelijk blijft. De pontificale gewaden, die hij zo prachtig weet te dragen, verminderen in niets, neen verhogen eerder de milde glans van zijn persoonlijkheid, waarmede hij als een vader allen goedwillenden tegemoet treedt.

Friese reus.

Door zijn rijzige en imponerende gestalte — symbool van zijn innerlijke waardij — een van die Friezen, waarmede Dante de reuzen van zijn fantasie vergeleek, is deze hoge Prelaat in zijn voor ieder sprekende beminnelijkheid volslagen vreemd aan alle bravour, blijft hij onder de moeilijkste omstandigheden de ideale realist, voor geen enkel soort rhethoriek toegankelijk en de felle doorschouwer van kruiperige leugen, door zijn kennis, zijn oordeel en zijn moed volledig toegerust, om feilloos en onvervaard alle valsheid van het demonische te ontmaskeren.

Zijn verheffende eerlijkheid ligt niet minder op zijn schrander gelaat weerspiegeld dan dat zij spreekt uit de vermaarde herderlijke brieven, waarmede de stoere vaderlander op de zetel van Sint Willebrord ons gehele volk geleid, gesteund en vertroost heeft, onverschillig als hij voor zijn persoon zich toonde tegenover de bloeddorst van het nazie-beest, dat hij als een Michael de strot heeft afgestoken.

Daarom staat Monseigneur De Jong nu in de vurige gloed van zijn cardinaalsrood hoog en veilig voor de vererende blikken van zijn landgenoten, ja van de gehele Christenwereld, als een robuste Godsman, een kerkvaderlijke held en een geboren leider, in wien de superieure eigenschappen van geest en gemoed wonderlijk gecoördineerd zijn, om de machtige taak, waarmede Gods uitverkiezing hem heeft belast, voor zijn Kerk en zijn land te volvoeren.

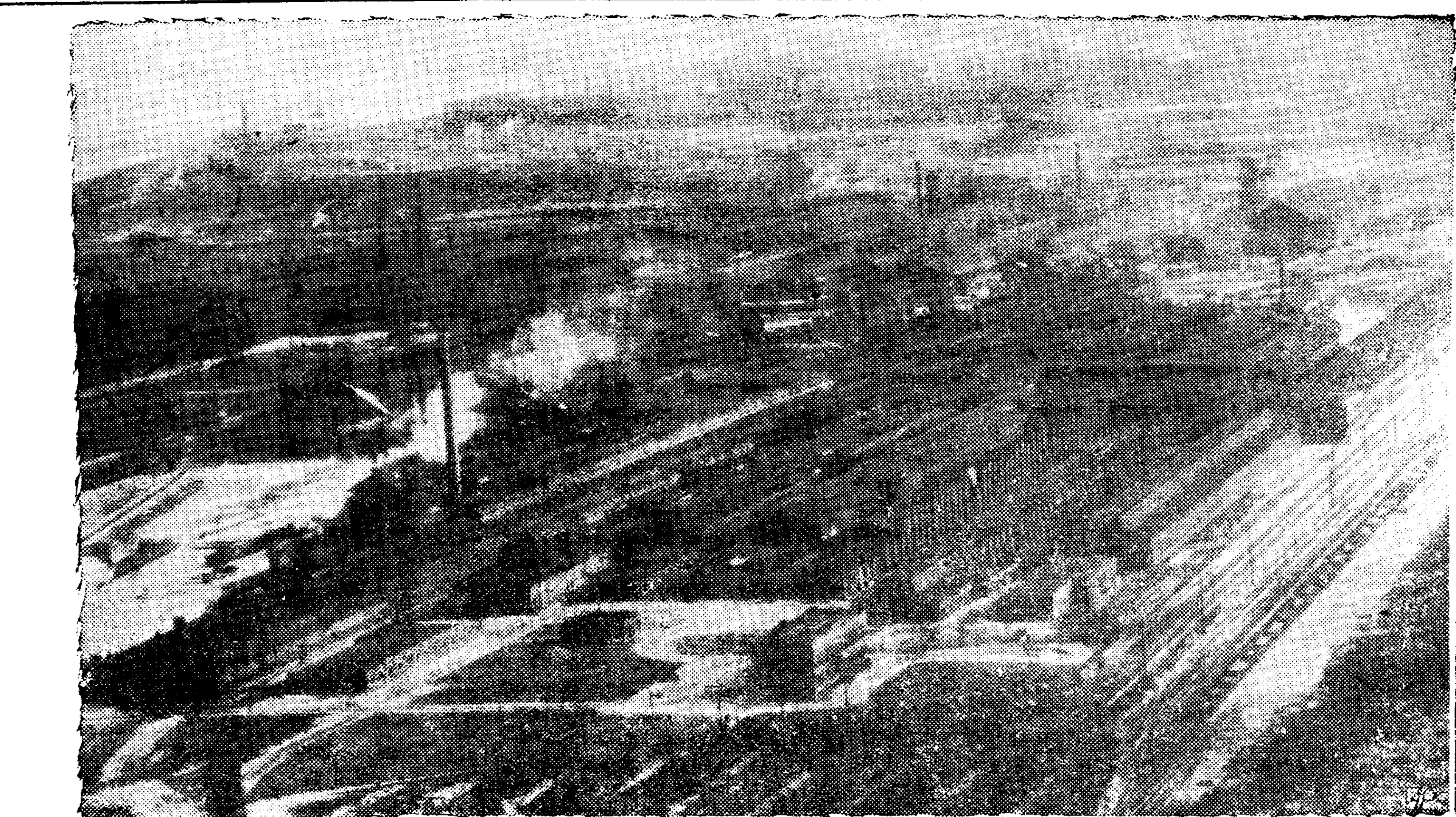
In en om Rome.

Wie na bijna 40 jaar persoonlijk contact zich verstout, het innerlijk beeld van den Cardinaal-Aartsbisschop van Utrecht te schetsen, mag niet verzuimen, op de standvastigheid van zijn vererende en edele vriendschap het licht te laten vallen. Na een voorlopige kennismaking in 1909 mocht ik hem als „een jong priester uit Ameland" hetzelfde jaar te Rome terugvinden, waar hij aan de Anima, dus in de schaduw van de praalgraven van den Nederlandsen Paus Adriaan VI en van den Nederlandsen Cardinaal Willem van Enckevoirt, zich voorbereidde op zijn doctoraten in de Wijsbegeerte en in de Theologie en op het professoraat in de Kerkelijke Geschiedenis, dat hij eerlang in Nederland van Dr. H. Schaepman tegelijk met diens kamer zou gaan overnemen. Pater W. M. van Rossum, de latere Cardinaal, was toen zijn biechtvader; Mgr. Jan Olav Smit zijn studiegenoot.

Terstond werd ik in de hartelijke omgang van den voorbeeldigen collega opgenomen en ik ben er altijd dankbaar voor geweest. Wij zijn vrienden geworden en gebleven, voor het leven. Twee jaar lang hebben wij samen onze dagelijkse passeggiata door de Eeuwige Stad gemaakt, afgewisseld door fantastische vacantiereisjes in de Campagna Romana en door het oude land der Sabijnen, waarbij wij niet alleen jonk en jolig genoten van verrassende ontmoetingen en merkwaardige avonturen, maar waarbij ik doorlopend getroffen werd door de edelaardige karaktertrekken van den toen nog „simplex sacerdos", die nu in het Heilig College der Cardinalen is gepraeconiseerd.

Het is een aangrijpende ervaring, dit voor onze ogen te zien gebeuren, deze providentiële ontwikkelingslijn te overdenken. Wat zal de toekomst van onzen eersten in Nederland resiederenden Cardinaal nog verder brengen? Met ingehouden adem vraagt men zich af: Moet de profetie van Pastoor Scholten nog grootser verwerkelijkt worden?

(R.K. Volkskrant)

Dit is een luchtfoto van de fabriek der Carnegie-Illinois Steel Cor poration in Gary, Indiana, de grootste staalfabriek ter wereld, welke stil ligt als gevolg van de staking in deze industrie.

UIT DE PERS

NATIONALE VOLDOENING.

Wij lezen in De Maasbode:

„Een blijde jubel slaat door het hart van Neêrlands Katholieken:

Wat zo vaak reeds in stilte werd gemompeld, waarnaar zo lang reeds werd uitgezien als naar iets, dat toch eindelijk eens eenmaal komen moest, is heerlijke werkelijkheid. De aartsbisschop van Utrecht, de opvolger van St. Willibrord, het hoofd der Nederlandse kerkprovincie werd Cardinaal der Heilige Kerk.

We hebben er lang op moeten wachten, maar wij kunnen er ons niet anders dan over verheugen, dat het vreugdevolle feit plaats greep op een moment, waarop het ook aan de niet-katholieke Nederlanders niet moeilijk zal vallen om zich met ons te verblijden.

Immers het geldt een persoon die niet alleen in zijn historisch wetenschappelijk werk ook tegenover niet-katholieken een zo rustige en objectieve houding wist aan te nemen, maar die in de jaren van de bezetting uitgroeide tot een nationale figuur van de eerste orde.

Als een niet-katholiek, gelovig protestants hoogleraar en een socialistisch journalist spontaan en in volle overtuiging konden verklaren: Voor Mgr. De Jong moet een standbeeld worden opgericht, dan kunnen ook niet-Nederlanders zich verheugen in deze ere, aan een groot Nederlander gebracht.

En dit te meer, omdat de veronderstelling niet te stout is, dat deze hoge onderscheiding eindelijk juist aan dezen aartsbisschop ten deel valt om zijn door ons allen, Katholieken en niet-katholieken zo bewonderde houding tegenover den overweldiger van onze Nederlandse grond.

Ondubbelzinnig en herhaaldelijk heeft immers de Paus zijn hoge bewondering uitgesproken voor de stoere, onverzettelijke houding van de Nederlandse bisschoppen onder leiding van Mgr. De Jong in de jaren der bezetting.

En daarom zal geheel Nederland in één, gemeenschappelijke, echt-nationale voldoening kunnen opzien naar den nieuwen cardinaal, die in de oorlogsjaren stond temidden van ons volk als een bolwerk, als een monument van nationaal verzet en een bron van nationale kracht."

ingezonden
buiten verantwoordelijkheid der Redactie

DODENWACHT BIJ ONZE GEVALLENEN.

Uit het bevrijde land heeft ons een boek bereikt.

Het is uitgegeven met die smaak en fleur welke kenmerk is van het Nederlandse boek. Goud op grijs is het bandenontwerp van Toon Lukassen. Drie kruisen boven een Nederlandse soldatenhelm. Het papier is pover, maar de inhoud, geschreven door G. H. Hoek en enkele medewerkers is rijk. Het boek geeft een verhaal van de strijd in Nederland, die begon toen in het deemster van de morgenstond op 10 Mei 1940 lang voor de Duitse gezant in 's-Gravenhage zijn „ultimatum" overhandigde en de doden bij rijen vielen. Het waren niet alleen Nederlandse soldaten, die vielen in de strijd om Koningin en vaderland. Zij vielen, maar de vijand viel ook. Bij tien- en honderdtal tegelijk.

Hoe hebben wij, in overzees Nederland, gewacht op het relaas, dat ons zou vertellen van die strijd met kanonnen, zoals bij Mill, van zestig jaren oud, tegen een overmachtigen vijand. Dat relaas is gekomen in hun boek „Dodenwacht bij onze gevallenen", uitgegeven door Zomer en Keuning te Wageningen, een uitgeverij welker inrichting eerst in 1940 vernield werd, herbouwd werd en later nog eens viel onder de bombardementen der bevrijding.

Al in het voorjaar van 1941 begon men met het handschrift voor dit kostbare boek. Men moest voorzichtig schrijven, want veel lieten de Duitsers niet toe. Toch wilde men hunner gedenken, die goed en bloed hadden veil gehad voor de verdediging van ons grondgebied. De Duitsers namen op een gegeven ogenblik handschrift en aantekeningen in beslag. Het duurde tot na de bevrijding eer het gedenkboek kon worden herschreven en uitgegeven.

Dit had een voordeel. Het kon vollediger zijn. Veel materiaal putten de schrijver uit Eelco N. van Kleffens' boek, dat eerst in Engeland onder de titel „The Rape of the Netherlands" en later in de Verenigde Staten als „Juggernaut over Holland" het licht zag. Dit Engelse boek is veel gelezen op de Curaçaose eilanden en schrijver Hoek maakte er een dankbaar gebruik van. Hij zegt in dit werk niet een militair verantwoorde geschiedschrijving te willen geven, maar slechts vast te willen leggen voor het publiek in het algemeen wat er gebeurde in de Meidagen.

Hoe onze soldaten en mariniers vochten in de Peel en op de Grebbelberg, in het boven-Moerdijkse en in Brabant en Zeeland, hoe zij vochten bij en in Rotterdam en aan de bruggen, bij Westervoort en Achterberg. Hoe zij zich weerden, toen Hare Majesteit en hoogstderzelver koninklijk gezin gedwongen werden het land te verlaten om de strijd uit Engeland te leiden.

Het gedenkboek werd uitgegeven in samenwerking met de Koninklijke Nederlandse Vereniging Ons Leger, welker voorzitter K. E. Oudendijk in zijn voorwoord verhaalt hoe met medewerking van verschillende gemeentebesturen het materiaal verkregen werd, dat in enkele hoofdstukken hier vergaard, aan het publiek wordt voorgelegd.

Wij hebben ernaar verlangd, omdat wij wisten dat het komen zou. Het gedrag onzer soldaten en marinemensen moest worden beschreven. Hoe hebben wij in de jaren der vereenzaming in dit kleine Westindische gebiedsdeel gevraagd, hoe het alles gegaan was. Of onze soldaten die in geen eeuw een oorlog hadden meegemaakt, zich geweerd hadden als de leeuwen die hun op de helmen stonden. Zij hebben het gedaan. Nederland behoeft zich niet te schamen. Wie vielen, sneefden met ere.

Ons wenk het beeld der vad'ren,
dat kloek en vroom geslacht
met heldenmoed in d'adren,
dat Spanje t'onder bracht.
Wij willen ook zo wezen,
Hun zonen, niet ontaard
Wij heden — als vóór deze
De naam van Holland waard.

En zij waren in hun weerstand die naam waard. Of was het géén heldenmoed die den Nederlandsen soldaat van 1940 in onderbroek of borstrok naar buiten deed vliegen om de verraderlijke overval op ons land en volk te weerstaan. Zo, nauwelijks gekleed, zijn ze gevonden, zij die nu begraven zijn als „onbekend soldaat".

Om de Peel, de vliegvelden en de bruggen werd gevochten. En hoe! Vaak gehinderd door verraad in de rug, aan welk onderwerp schrijver Hoek een vol hoofdstuk wijdt en waarin nog eens overduidelijk wordt aangetoond hoe duldzaam ons land, hoe goed ons volk toch was. Hoe het nog protesteerde, toen NSB-ers met de bajonet in de rug werden opgebracht. „Moet dat nu" vroegen de goede zielen. Die tijd is voorbij. Nederland heeft een hard leergeld betaald.

Het boek is een gedenkboek. Na het relaas van de krijg volgen ontroerende hoofdstukken over de herdenking op de Grebbeberg, waarbij twee predikanten en een kapelaan gezamenlijk baden en de laatste het kerkhof zegende met wijwater uit een picnic-bekertje.

Zowel de Leger- en Vlootpredikant Dr. W. C. Harrenstein en D. P. Prins als de Hoofdaalmoezenier van Leger en Vloot J. J. J. Noordman, schreven enkele korte woorden ten besluite van dit boek.

Dan volgen 57 bladzijden met namen. Namen van Nederlands soldaten, wier namen hier bewaard blijven en op wier graven tot in het ver geslacht de kinderen bloemen zullen leggen.

Dit boek is een waardig gedenkteken voor den onbekenden soldaat, wiens materiële gerechtsmiddelen gering, maar wiens taaiheid groot is geweest.

Missie Nieuws

GEDENKBOEK DOMINICANESSEN VERSCHENEN.

Tijdens de bezetting vierden de Zusters Dominicanessen van de Heilige Catharina van Senen te Voorschoten haar 100-jarig bestaan. Ter dier gelegenheid werd een gedenkboek uitgegeven waarin pater A. van Weerelt O.P. een artikel schreef over de missiearbeid in de West.

Bovenwinden

VOOR DE OORLOGSSLACHTOFFERS.

Dezer dagen heeft de heer Hyacint S.L. Connor een lezing gehouden over wat in Nederland gedaan werd om de vrijheid te herwinnen Deze lezing, die te Philipsburg gehouden werd als onderdeel van een campagne om tot oprichting van een monument der gevallenen te komen, werd door zeer velen aangehoord. Ook de gezaghebber der Bovenwinden Piet H. van Leeuwen was aanwezig.

SCHIP GEZONKEN.

Jongstleden Woensdag 6 Februari is een vissersboot uit Simpsonsbaai (St. Maarten) als gevolg van storm gezonken. Het ongeluk vond des morgens omstreeks 7 uur plaats. Richard Peterson, een der beste zwemmers van Simpsonsbaai, werd opgepikt door een andere vissersboot omstreeks 9 uur. Men kon de drie overige opvarenden niet vinden en bracht toen eerst Peterson maar aan de wal. Toen de autoriteiten gewaarschuwd waren gingen andere zeilboten, vissersboten en Cyrus Wathey's motorboot er op uit. Om 12 uur werd uit Simpsonsbaai getelefoneerd dat de drie andere vissers Sh. Halley, Gaston Halley en L. Halley waren opgepikt na vier uren in de stormende baren te hebben gezwomen.

TEHUIS OUDEN VAN DAGEN.

Naar wij vernemen is Pastoor Leo D. van Dijk O.P. van Philipsburg thans doende een Tehuis voor Ouden van Dagen in te richten. Dit tehuis, dat met medewerking van he Wit-Gele Kruis wordt opgericht, zal in de voormalige kazerne komen.

Bonaire

ANDERE MENING.

Uit hetgeen de Gouvernements Persdienst in „Dagblad Amigoe di Curaçao" publiceerde over het werken buiten het eiland, blijkt wel hoe weinig hij op Bonaire komt en hoe weinig hij voeling houdt met Bonairianen. Wij hopen, dat andere berichten van deze tak van dienst meer waarheid bevatten.

TEGEN DE STROOM.

Er staat de laatste tijd een zeer sterke tegenstroom voor de barken, die van Curaçao naar Bonaire vertrekken, iets wat de zeilscheepvaart aanmerkelijk stremt. Over een tocht, die in normale omstandigheden nog geen dag duurt wordt nu soms drie of vier dagen gedaan. Een balander liep zelfs zes dagen na afvaart binnen.

NAAR MOOI BONAIRE

Met genoegen ziet Bonaire, dat er steeds meer mensen hier hun vacantie komen doorbrengen. Voor liefhebbers van wandelen, klimmen, fotograferen, zwemmen en niet te vergeten voor hen, die van het drukke zakenleven willen uitrusten, biedt het eiland vele mogelijkheden.

HET BRITS MUSEUM TIJDENS DE BLITZ.

Enige honderdduizenden boeken gingen verloren.

De dikste erwtensoepmist sedert 1925 hangt over Londen. De conductrices lopen voor de bussen uit om deze veilig naar de garage te gidsen. De contouren van het Brits Museum zijn niet te onderscheiden, maar het staat er toch. Ogenschijnlijk onbeschadigd, maar binnen is het duidelijk dat de Luftwaffe het niet alleen op cathedralen, als te Kantelberg en Coventry gemunt had, maar ook op deze tempel van de wetenschap in het hart van Bloomsbury.

De grote leeszaal, waar voor de oorlog dagelijks ongeveer 700 mensen van de meest uiteenlopende nationaliteiten studeerden, is buiten gebruik en het is luguber stil en kil nu in deze grote koepelzaal met de eindeloze rijen lege boekenplanken. De veel kleinere „North Library", vroeger een heiligdom uitsluitend gereserveerd voor het consulteren van kostbare en zeldzame boeken is voor algemeen gebruik ingericht.

In de nacht van 10 op 11 Mei 1941 werd de leeszaal getroffen, maar erger nog was de bominslag in een van de boeken... zijnen, die rondom de lees... liggen. Hierbij en bij het vol... blussingswerk gingen enige h... derdduizenden boeken verlo... een groot verlies ofschoon op totaal ± 5.000.000 boeken klein percentage. Gelukkig ... ren de kostbare boeken en m... scripten, evenals de onverg... bare museumstukken buiten L... den in veiligheid gebracht.

Zo spoedig mogelijk werd „North Library" ingericht ... algemeen gebruik. Daarna ... de wetenschap geen dag stil staan in het Brits Museum, heel de dag door ritselden pagina's van de grote catal... en reden de boekenwagen door de zaal tegen een ach... grond van afweergeschut en inslaan van V 1's en V 2's soms heel dicht bij zoals in T... tenham Court Road. En wat meest frappeert bij het weer... van het Brits Museum: al de ... kende leeszaal-typen hebben oorlog overleefd; zowel de m... met de lange witte baard, 's middags altijd een dutje d... tussen zijn boeken met een z... doek over zijn hoofd, als de m... met de papieren handtas, gebogen in een hoek van ... graden van de ene boekenk... naar de andere schiet.

En de „staff" nog even s... correct en efficient als vroeg... „Hier is uw paraplu, di... voor de oorlog hier in de g... derobe achterliet. Door de bo... inslag is er niets meer over ... de overtrek, maar de stok h... ben wij voor u bewaard, vo... het geval u terug mocht komen.

Na zes en een half jaar!

Overigens is ook hier „staff" zeer gedund door oorlogsmobilisatie, zoals bij ... rijks- en gemeentediensten. E... half millioen mensen wacht... nog op telefoonaansluiting; hulp van de troepen moest d... week ingeroepen worden om ... druk van het gas op peil te ho... den in deze vorstperiode; huispersoneel is even schaars al... in Nederland. Wanneer ... personeel vrij komt, zal ook d... grote koepelzaal van het Br... Museum weer in gebruik komen wat hopelijk mogelijk is voordat de grote stroom van het cont... nent begint.

DE „AJAX" TE BUENOS AIRES.

De Britse kruiser „Ajax" ... uit Montevideo te Buenos Aires aangekomen na een reis uit En... geland. Het schip dat in De... cember 1939 de strijd tegen ... Duitse vestzakslagschip „Gr... Spree" leidde voor de kust b... Montevideo, zal vermoedelijk op 16 Februari naar Engeland te... rugkeren. (Buenos Aires, 11.2).

TRUMAN CONFEREERDE MET CHURCHILL.

Het Witte Huis deelde mede ... dat Trumans conferentie me... Churchill Zondagavond bijna g... heel ging over de rede di... Churchill op 5 Maart zal houden. De Perssecretaris Charles Ro... zeide, dat de twee geen politieke quaesties bespraken en dat d... voorgenomen lening aan Groot... Britannië niet besproken werd. (Washington, (AP) 11.2).

Suriname

NIEUWE ADMINISTRATEUR VAN FINANCIËN.

In de Surinaamse bladen lezen wij, dat de Heer H. A. M. Specken benoemd is tot Administrateur van Financiën in Suriname in opvolging van Mr. Uffelie.

SURINAAMSE OORLOGSVETERANEN.

De Surinaamse oorlogsveteranen hebben een bond gevormd om hun belangen te verdedigen.

Sport

KORFBAL NEDERLAND — BELGIË.

De eerste internationale korfbal-wedstrijd van Nederland na de oorlog zal tegen de Belgen worden gespeeld en wel op Zondag 19 Mei op een nog nader te bepalen plaats in Nederland.

TAFELTENNIS.

De Nederlandse Tafeltennis Bond is uitgenodigd op 21, 22 en 23 Maart a.s. deel te nemen aan de open kampioenschappen tafeltennis, die in het Wembleystadion te Londen zullen worden gehouden.